

РЕШЕНИЕ

№ 1301

гр. София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Михаела Касабова

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20231100510813 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С Решение № 9899 от 09.06.2023 г. по гр.д. № 53743/2022 г. по описа на СРС, 72 с-в, е осъдена АГЕНЦИЯ „П.И.“, ЕИК ****, с адрес на управление в гр. София на пл. ****, да заплати на ЗАД „А.“ АД с ЕИК **** с адрес на управление в гр. София на ул. “*****” №2, на основание чл. 410, ал. 1, т.2 КЗ и чл. 86, ал.1 ЗЗД, сумата от 1663.71 лв., представляваща регресно вземане за платено обезщетение за имуществени вреди на МПС „Мерцедес“, модел Е270 с рег.№ **** от ПТП настъпило на 28.02.2017 г. на околновръстен път София, ведно със законната лихва считано от 04.10.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 506.96 лв. - лихва за забава за периода от 04.10.2019 г. до 04.10.2022 г., като е отхвърлен иска по чл. 86, ал.1 ЗЗД за 03.10.2022 г.

Решението е обжалвано изцяло от ответника Агенция „П.И.“ с основни доводи, че е неправилно, като постановено в противоречие със събраните по делото доказателства, в нарушение на материалния закон и процесуалните правила. Заявява, че неправилно съдът е приел, че в производството са доказани фактите относно настъпване на покрит застрахователен риск, при който на ищеца са били причинени описаните вреди, за които ищецът е изплатил застрахователно обезщетение. Прави възражение, че не следва да бъде ангажирана отговорността му, тъй като не носи вина за произшествието и причинените вреди. Освен това поддържа, че в производството не

е установен механизъм на настъпване на произшествието и причинна връзка между ПТП и настъпилите вреди.

Моли, постановеното решение да бъде отменено изцяло като неправилно, а предявените искиове - отхвърлени като неоснователни. Претендира разноски.

Въззиваемата страна ЗАД А. АД не подава отговор в срока по чл.263, ал.1 ГПК. В съдебно заседание изразява становище за неоснователност на въззивната жалба.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта и по наличието на противоречие с императивните правни норми – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият състав намира постановеното от СРС, 72 състав, решение за валидно и допустимо.

Решението на СРС е и правилно, като на основание чл.272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите по въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Предявени са искиове с правно основание чл. 410, ал. 1, т.2 КЗ, вр. чл.49 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В чл. 410 от КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилото на чл. 74 от ЗЗД, тъй като при настъпване на застрахователното събитие застрахователят не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 410, ал. 1 от КЗ встъпва в правата на увредения срещу причинителя на вредата. Но когато причинител на вредата е лице, комуто е възложена някаква работа, по силата на чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД отговорност носи и възложителят за вредите, причинени от изпълнителя на възложената работа при или по повод нейното изпълнение.

Отговорността на лицата, които са възложили другиму извършването на някаква работа, за вредите, причинени при или по повод на тази работа, е за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тази отговорност има обезпечително-гаранционна функция и произтича от вината на натоварените с извършването на работата лица. Лицата, които са възложили работата, във връзка с която са причинени вредите, не могат да правят възражения, че са невиновни в подбора на лицата и да се позовават на други лични основания за освобождаването им от отговорност.

От фактическите твърдения на ищеца в исковата молба се установява, че той е предявил спорното регресно право, основавайки го на неизпълнение на задължението на Агенция "П.И." (АПИ), на която е възложено поддържането на републиканските

пътища. АПИ отговаря за виновното поведение на определени физически лица, на които е възложила да поддържат в изправност пътища - част от републиканската пътна мрежа, и носи отговорност за бездействията на тези лица. АПИ като признато от правото за юридическо лице не е деликтоспособна, тъй като тя формира и изразява правновалидна воля чрез своите органи - физически лица и носи само обезпечително-гаранционна отговорност по чл. 49 ЗЗД, като възложител за вредите, причинени виновно от съответни физически лица при или по повод на изпълнение на възложената им от агенцията работа. В този смисъл ищецът иска да бъде ангажирана гаранционната отговорност на агенцията по чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД, като собственик на процесния път за виновното поведение на съответни физически лица, на които им е възложено да поддържат в изправност пътищата от републиканската пътна мрежа.

Не се спори между страните, че пътят, на който е реализираното произшествието, е републикански по смисъла на чл. 3, ал. 2 ЗП, поради което и с оглед разпоредбите на чл. 19, ал. 1, т. 1 и чл. 30, ал. 1 ЗП, следва да се приеме, че задължен да осъществява дейностите по поддържането и ремонта му, е именно ответникът. Същият като юридическо лице осъществява дейностите по чл. 30, ал. 1 ЗП чрез своите служители или други лица, на които е възложил изпълнението. Съгласно § 1, т. 14 от ДР на ЗП "поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата. В конкретния случай именно бездействието по поддържането на процесния път и несигнализирането и необезопасяването на дупки на пътното платно е довело и до неизпълнение на задължението по чл. 30, ал. 1 ЗП, поради което ответникът носи отговорност за причинените при процесното ПТП вреди, свързани с неизпълнение на задълженията на неговите служители или други изпълнители.

Съгласно задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в Постановление № 7/1959 г. на Пленума на ВС, юридическите лица отговарят по чл. 49 ЗЗД за вредите, причинени от техни работници и служители при или по повод на възложената им работа и тогава, когато не е установено кой конкретно измежду тях е причинил тези вреди.

За да възникне регресното притезателно право на застрахователя по имуществено застраховане срещу възложителя за имуществените вреди, причинени виновно от изпълнителя при или по повод на възложената работа, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните материални предпоставки (юридически факти): 1) наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца; 2) за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата - арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т.е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно

поведение; 3) виновното лице да е причинило вредите при или при повод на изпълнение на възложената работа и 4) застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ.

От приетата като писмено доказателство по делото застрахователна полица се установява, че към датата на процесното ПТП – 28.02.2017 г. между ищеца и собственика на лек автомобил марка „Мерцедес“, модел Е270 с рег.№ СА **** РС е съществувало валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Каско“ и „Злополука“, с валидност на полицата от 02.10.2016 г.-01.10.2017 г.

Чрез представените пред първата инстанция писмени доказателства е установено, че предвидената за договора писмена форма за действителност е спазена, тъй като се установява, че дължимите застрахователни премии са заплатени от застрахователя.

Чрез събраните пред първата инстанция доказателства, показанията на свидетеля К.С.С. и констатациите на САТЕ, чийто изводи настоящата инстанция изцяло възприема по реда на чл.202 ГПК се установява, че на 28.02.2017 г. при движение на застрахования автомобил по Околовръстен път, в посока на движение от с. Локорско към с. Мирояне и кв. Требич, на около 500 м. преди разклона за гр. Нови Искър, настъпило пътнo-транспортно произшествие поради преминаване на МПС през несигнализирана и необезопасена дупка на пътното платно. В резултат на това били увредени предни и задни леви гуми и джанти и десни въздушни възглавници. Поради това доводите на ответника за недоказаност на механизмът на настъпване на ПТП съдът намира за неоснователни. Неоснователни са и доводите на въззивника, че по делото не било установено, че е настъпило застрахователно събитие.

Протоколът за настъпило ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, представлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК, който се ползва не само с обвързваща съда формална доказателствена сила относно авторството на материализираното в него изявление на съставителя му, но също и с материална доказателствена сила относно самото удостоверение в него волеизявление, т.е. съставлява доказателство за факта на направени пред съставителя изявления и за "извършените от него и пред него действия". В случая в протокола за ПТП е отразено наличието на несигнализирана и необезопасена дупка на пътното платно. В заключението на вещото лице по САТЕ е възприет описания в протокола и уведомлението за щета механизъм, при който е възможно да се получат уврежданията на автомобила, включително на възглавниците, тъй като при преминаване през дупки, купето се усуква и те се задействат. Затова е неоснователен и доводът на въззивника, че протоколът за ПТП трябва да бъде изключен от доказателствата по делото, поради противоречието му с чл. 179, ал. 2 във вр. с чл. 183 ГПК.

Чрез констатациите на приетата в производството съдебно-автотехническа експертиза се установява, че механизмът на ПТП съответства на описания в подадената декларация от застрахования, както и че причинените на автомобила щети са в причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП. Установява се и че сумата, необходима за отстраняването на вредите по пазарни цени възлиза на сумата 1 917, 61 лева. Застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието, но не повече от застрахователната сума, която от своя страна не може да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. Тази стойност е пазарната стойност на необходимите нови части и труд към датата на настъпване на събитието, тъй като в нейните предели застрахованият може да замести увреденото имущество с еквивалентно по вид и качество. Ето защо с установената от вещото лице стойност на вредите и цената за репатриране се съизмерва регресното право на ищеца. Тъй като посочената сума надвишава размера на платеното от ищеца застрахователно обезщетение, който определя обема на регресното му право, отговорността на ответника е до размера на извършеното от ищеца плащане от 1653.71 лв. и направените ликвидационни разноски от 10 лв., общо 1663.71 лв. /обемът на вземането на застрахователя е нормативно определен - на възстановяване подлежи платеното обезщетение и разноските за определянето му/.

Чрез представените пред първата инстанция доказателства се установява, че във връзка с настъпилото застрахователно събитие на застрахования е изплатена сума в размер на 1291.82 лв. за ремонт на автомобила в автосервиз и 361.89 лв. на собственика Любомир Кирилов Стоянов - застрахователно обезщетение за настъпилите вреди от ПТП. Плащанията са извършени на 08.02.2018 г.

На основание чл.19, ал.1, т.1 и чл. 30, ал. 1 от Закона за пътищата задължен да поддържа и ремонтира пътя е ответника по делото Агенция "П.И.". Бездействието на ответника по изграждането, ремонта и поддържането на процесния път е неизпълнение на това задължение, поради което същият дължи поправяне на причинените вреди. Чрез показанията на свидетеля К.С.С., разпитан пред първата инстанция се установява, че пътното платно в посочения участък на настъпване на произшествието е било неподдържано и с множество дупки, една от които е и тази, в която е попаднал автомобила.

С оглед това съдът намира, че увреденият - собственик на застрахованото МПС, има срещу ответника вземане по чл. 49, вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД. Застрахователят е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е заплатил обезщетение за причинените от деликта вреди и за него е възникнало регресно право срещу деликвента.

Настоящата инстанция изцяло възприема изводът, изложен от СРС, че възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на

водача - участник в процесното ПТП, е неоснователно. Принос от страна на увредения по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е налице в случаите, когато с поведението си той самият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите, така че увреждането настъпва като пряка последица и от негови действия или бездействие. В случая, ответникът, който носи тежестта на доказване, не е ангажирал доказателства в подкрепа на твърденията си за извършено от страна на водача нарушение на установените в ЗДвП правила за безопасно движение, включително няма данни последният в нарушение на чл. 20, ал. 2 ЗДвП да е шофирал с несъобразена със състоянието и особеностите на пътя скорост. Напротив, от гласните доказателства събрани пред първата инстанция е установено, че водачът се е движел с ниска скорост, а дупките на пътното платно не се виждали, както и не могли да се избегнат предвид насрещното движение. По тези съображения следва да се приеме, че не е налице твърдяното съпричиняване на вредите, поради което липсва основание за намаляване на дължимото от ответника обезщетение.

По иска за лихва за забава по чл. 86, ал. 1 ЗЗД съдът намира, че ответникът не е изпълнил задължението си за заплащане на вземането в предоставения в поканата до него срок, като е изпаднал в забава по повод изпълнението. Ищецът е уведомил ответника за събитието с предявяване на регресна покана връчена на 22.02.2018 г. Приложение следва да намери разпоредбата на чл. 412, ал. 1 КЗ, според който забавата настъпва с изтичане на 30-дневен срок от отправяне на претенцията. В случая срокът е изтекъл на 24.03.2018 г. Лихвата се претендира от 03.10.2019 г., когато ответникът вече е в забава и дължи обезщетение в размер на законната лихва до предявяване на иска. Тъй като във въззивната жалба не са изложени никакви конкретни съображения по основанията и размера на уважения иск, въззивният състав не намира основание за промяна в изводите на СРС относно дължимостта и размера на лихвата по чл. 86, ал. 1 ЗЗД и препраща към тях на основание чл. 272 ГПК.

Съобразно обстоятелството, че правните съждения, до които въззивната инстанция е достигнала, изцяло съответстват на крайните правни изводи на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва на основание чл. 271, ал. 1, изр. 1, предл. 1 ГПК да бъде потвърдено, а въззивната жалба - оставена без уважение.

По разноските:

С оглед изхода на спора, на основание чл. 78, ал. 1, вр. с ал. 8 ГПК вр. със ЗПП, право на разноски за въззивната инстанция има въззиваемата страна в размер на 100.00 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 9899 от 09.06.2023 г. по гр.д. № 53743/2022 г. по описа на СРС, 72 с-в.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „П.И.“, ЕИК *****, с адрес на управление в гр. София на пл. **** да заплати на ЗАД “А.” АД с ЕИК **** с адрес на управление в гр. София на ул. “*****” №2, на основание чл. 78, ал. 1, вр. с ал. 8 ГПК, сумата от 100.00 лв. - разноски за въззивната инстанция.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал. 3, пр. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____